

Esimese Saare-Lääne piiskopi Gottfriedi tegude kriitika ja Heinrich I kirikukatedraali ehitamise õiguse andmine legaadi Modena Wilhelmi poolt 10.11.1234:

Tõlge:

Gottfriedi öeldu tühistamine ja Heinrichile antud volitus Saaremaa kirikukatedraali rajamiseks.

Kõigile kallitele vendadele Kristuses, esitab selle kirja, W(ilhelm)¹, Jumala halastusest Modena piiskop, isand paavsti põnitentsiaart, tervitades Jeesus Kristuse nimel.

Kuna kõigi asjade mäletamine on pigem Jumalik kui inimlik, tasub vaeva näha, et see mis igaveseks peab kehtima, saab dokumendi abil kinnitatud.

Seega teadmiseks, et kui me pühitsesime piiskop Heinrichi Saaremaa piiskopkonda, avastasime teatava dokumendi, kus oli mainitud arvukalt kanoonikuid, kes kõik olid jõukalt tasustatud ja igaühele oli kümme marka määratud, kuid kust või kellelt see pidi tulema, ei olnud kirja pandud, kuna mainitud piiskop Gottfried kunagi Saaremaal ei käinud, ega ei rajanud enda piiskopkonna ajal kirikukatedraali, ega eraldanud põlde, ega kümnist, ega mingeid tulusid kirikule ning kanoonikutele; ka piiskopiresidenti² polnud ta rajanud, kuna tal polnudki piiskopkondlikku residentsi, vaid ta oli selle lasknud hävineda.

Selle mõne kuu jooksul, mil ta oli piiskop, häbivääristas ta piiskopkonda ja lahkus sellest, andes pea kõik, mis piiskopkonda kuulus, mõndadele hõbeda eest ja mõndadele mitte millegi eest lääniks, müüs ja jagas laiali.

Niisiis, eelneva dokumendiga välja antud statuudid on kehtetud ja tühised, samuti tema müügid, läänistamised ja annetused, mis lähevad vastuollu Jumala ja kanoonilise ja tavaõigusega, endale antud apostelliku autoriteediga tühistame, need on seaduse ees õigusetud ja tühised ning neil pole mingit mõju; andes eelnevalt mainitud piiskop Heinrichile vaba ja täieliku voli, rajada kirikukatedraal, kuhu ta paremaks peab, ja (*määrata*) kanoonikute arv ning (*jaotada*) nende ametikohad, ja nende elatise suurus, nõnda nagu see näib vajalik, samuti õiguse siseneda võõrandatud valdustesse ise või käskjala kaudu, kuidas ja millal ise soovib, ohjeldades mässulisi ja teisitimõtlejaid kirikutsensuuri abil.

¹ Siin ja edaspidi kaldkirjus sulgudes tõlkija täiend.

² Originaalis "camera", mis võib tähendada ka kassat.